

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 15.01.2019

**Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich
Hanna Machińska**

IX.517.1864.2018.TRo

**Pan
Andrzej Jacyna
Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia**

ul. Grójecka 186
03-390 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

W Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich została podjęta do zbadania sprawa dotycząca stosowania nadzoru prewencyjnego, w myśl ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzającymi zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24 z późn. zm.) – dalej zwana ustawą.

Z posiadanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich informacji wynika, iż sądy cywilne rozpoznające sprawy w omawianym zakresie, napotykają liczne trudności ze wskazaniem podmiotu leczniczego, który realizowałby postępowanie terapeutyczne w warunkach ambulatoryjnych, w myśl art. 16 ust. 1 ustawy, z zakresu terapii zaburzeń osobowości, a w szczególności zaburzeń preferencji seksualnych. Należy również zaznaczyć, iż nieustalenie przez sąd takiego podmiotu leczniczego w miejscu stałego pobytu osoby stwarzającej zagrożenie może stanowić przeciwwskazanie do orzeczenia nadzoru prewencyjnego i w konsekwencji skutkować umieszczeniem takiej osoby w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie.

Omawiany problem znany jest również dyrektorom jednostek penitencjarnych składającym wnioski o uznanie skazanego za osobę stwarzającą zagrożenie. W korespondencji z Rzecznikiem potwierdzają oni problemy sądów w zakresie wyznaczania

podmiotów leczniczych zwłaszcza, gdy orzekana jest terapia leczenia zaburzeń preferencji seksualnych (w mniejszym stopniu dotyczy to terapii zaburzeń osobowości czy leczenia odwykowego). Dodatkowo, ze względu na małą liczbę podmiotów medycznych prowadzących terapię zaburzeń preferencji seksualnych dla osób objętych nadzorem prewencyjnym, procedura ustalania przez sąd odpowiedniego podmiotu leczniczego jest czasochłonna. W wielu przypadkach do realizacji terapii wskazywane są zatem podmioty lecznicze, które położone są relatywnie daleko od miejsca zamieszkania osoby stwarzającej zagrożenie.

Należy również zwrócić uwagę, że środek zabezpieczający w postaci terapii, przewidziany w art. 93a kodeksu karnego, może być także wykonywany w warunkach ambulatoryjnych, w podmiocie leczniczym wskazanym przez sąd karny.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), uprzejmie proszę o poinformowanie, czy znany jest Panu Prezesowi zasygnalizowany problem związany z funkcjonowaniem wystarczającej liczby miejsc terapii ambulatoryjnej dla osób z zaburzeniami osobowości, zwłaszcza preferencji seksualnych i czy w związku z tym były, a jeśli tak to jakie, podejmowane działania zaradcze.

Ponadto, proszę o wskazanie, które podmioty lecznicze na terenie Polski (z podziałem na województwa) podpisały z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy na realizację świadczeń z zakresu terapii zaburzeń osobowości i zaburzeń preferencji seksualnych, czy liczba miejsc leczenia ambulatoryjnego w powyższym zakresie zwiększa się w ostatnich latach, w związku z orzekaniem przez sądy środków zabezpieczających w postaci terapii czy nakładania obowiązku terapii w ramach nadzoru prewencyjnego. Jednocześnie uprzejmie proszę o przedłożenie informacji, czy istnieją procedury umożliwiające pokrycie przez Fundusz kosztów terapii takich osób w placówkach niepublicznych, które do tej pory nie podpisały umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Z poważaniem

(podpis na oryginale)